

MRSA

In deze folder geeft het Ruwaard van Putten Ziekenhuis u algemene informatie over de MRSA bacterie en de maatregelen die het ziekenhuis treft bij patiënten met een mogelijke of aangetoonde MRSA besmetting. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen. Indien voor u van toepassing zullen aanvullingen en/of wijzigingen op deze algemene informatie altijd door uw behandelend arts aan u worden meegedeeld.

Bacteriën

Ieder mens draagt overal op en in het lichaam allerlei soorten bacteriën bij zich. Dit is heel normaal. Bacteriën zijn soms schadelijk maar hebben zeker ook een nuttige functie. Zo helpen de bacteriën in de darm bijvoorbeeld bij de spijsvertering en de bacteriën op de huid beschermen ons tegen vreemde, niet bij ons behorende bacteriën.

Wat is MRSA?

Staphylococcus Aureus is een bacterie die bij 20-60% van gezonde mensen voorkomt op de huid. Soms kan de bacterie toch een infectie veroorzaken. Deze kan onschuldig zijn, bijvoorbeeld puistjes of kleine wondjes, maar ook ernstig zoals bloedvergiftiging of longontsteking. Dergelijke infecties kunnen goed behandeld worden met gangbare antibiotica. Sommige van deze bacteriën zijn echter ongevoelig (resistent) geworden voor gangbare antibiotica.

Ruwaard van Putten Ziekenhuis
Ruwaard van Puttenweg 500
3201 GZ Spijkenisse

T 0181 65 88 88
E info@rpz.nl
I www.rpz.nl

Deze resistente bacteriën worden Methicilline Resistente Staphylococcus Aureus genoemd, afgekort MRSA. Infecties van dergelijke resistente bacteriën zijn moeilijker te behandelen.

MRSA besmetting

Als iemand met MRSA besmet is, noemen we dat MRSA dragerschap. Dit kan twee vormen aannemen t.w.

- kolonisatie met MRSA, dat wil zeggen dat MRSA bacteriën onopgemerkt op of in het lichaam van iemand aanwezig zijn zonder ziekte te veroorzaken. Deze vorm is meestal van tijdelijke aard.
- infectie door MRSA, dat wil zeggen dat iemand ziek wordt van MRSA bacteriën. Ter bestrijding is gebruik van een klein aantal antibiotica mogelijk. Om te voorkomen dat MRSA bacteriën hier ook ongevoelig voor worden, wordt hier zeer zuinig en zorgvuldig mee omgegaan.

Risicogroepen

Het risico op aanwezigheid van MRSA is niet in alle gevallen gelijk. Daarom wordt een aantal categorieën onderscheiden. De belangrijkste categorieën worden hieronder vermeld.

Tot categorie 1 behoren

- patiënten bij wie het MRSA dragerschap is aangetoond.

Tot categorie 2 behoren

- patiënten die in de 6 maanden voorafgaande aan de huidige opname langer dan 24 uur in een buitenlands ziekenhuis werden verpleegd en/of in het buitenland zijn geopereerd. Daarnaast patiënten die in het buitenland een drain of katheter hebben gekregen, zijn geïntubeerd of huidleasies hebben of mogelijke infectiebronnen hebben zoals abscessen of furunkels.
- patiënten afkomstig van een afdeling of unit uit een ander Nederlands ziekenhuis of verpleeghuis, waar een MRSA epidemie heerst die nog niet onder controle is.
- patiënten die met een onverwachte MRSA drager op één kamer hebben gelegen.
- patiënten uit categorie 1 ná behandeling voor dragerschap, waarvan nog niet alle sessies controlekweken¹ zijn afgenomen of nog niet alle uitslagen bekend zijn.
- geadopteerde kinderen. Zij hebben een verhoogde kans op dragerschap. Screening wordt echter alleen gedaan als deze kinderen een ziekte hebben waarvoor opname in het ziekenhuis of regelmatig polikliniek bezoek noodzakelijk is. Het is in dit kader van belang te benoemen, dat MRSA dragerschap géén ziekte op zich is!

- patiënten die contact hebben met levende varkens of vleeskalveren, ongeacht of dit wel of niet beroepsmatig is en ongeacht waar dit plaatsvindt.
- patiënten die in het verleden vaker zowel MRSA positief als negatief zijn geweest. Bij geplande opnames vinden, indien mogelijk, altijd controlekweken¹ direct voorafgaande aan de opname plaats. Afhankelijk van het resultaat en de voorgeschiedenis wordt wel of niet tot isolatieverpleging besloten. Overleg hierover vindt plaats met de hygiënist en artsmicrobioloog.
- verdachte patiënten, van wie niet (geheel) duidelijk is of zij binnen een bepaalde categorie horen, en de hygiënist en/of artsmicrobioloog is niet bereikbaar voor advies. Deze patiënten worden, in afwachting van overleg met eerdergenoemde deskundige(n), tot nader order ingedeeld in categorie 2 = hoog risico dragerschap.

Verspreiding

MRSA kan zich verspreiden via lichamelijk contact, speekseldruppeltjes (hoesten of niezen), huidschilfers of door het aanraken van voorwerpen en oppervlakken die met MRSA besmet zijn.

Vooral in ziekenhuizen kan MRSA zich verspreiden omdat hier relatief veel patiënten

met een verminderde weerstand bij elkaar zijn. Dit is dan ook de reden dat Nederlandse ziekenhuizen, waaronder het Ruwaard van Putten Ziekenhuis, maatregelen nemen om verspreiding van MRSA tegen te gaan, gebaseerd op de landelijke richtlijn van de Werkgroep Infectiepreventie (februari 2008).

Maatregelen op de polikliniek

Wij vragen u zich te melden bij de balie van de polikliniek waar u een afspraak heeft als u tot één van de hierboven omschreven risicogroepen behoort.

U wordt door de behandelend arts en het verpleegkundig personeel ontvangen in een aparte ruimte. Zij dragen aangepaste kleding t.w. een beschermende jas, handschoenen, muts en monddoekje. Eventueel nemen medewerkers van het ziekenhuis een aantal inventarisatiekweken² bij u af om te bepalen of u daadwerkelijk drager bent van MRSA. Soms krijgt u een aantal kweekstokjes met een instructiebrief mee naar huis om zelf inventarisatiekweken af te nemen. Een aantal dagen na het inleveren van alle kweekstokjes is bekend of u drager bent van MRSA.

Is de uitslag positief (= bacterie is wel aangetroffen) dan moeten speciale maatregelen getroffen worden en zult u hiervoor soms

behandeld worden. Uw behandelend arts zal in nauw overleg met de artsmicrobioloog besluiten of en zo ja welke behandeling eventueel noodzakelijk is. De MRSA besmetting is geen reden om de onderzoeken of behandelingen niet door te laten gaan. Om organisatorische redenen worden ze vaak wel naar het einde van de dag of van het behandelingsprogramma verschoven.

Is de uitslag van de inventarisatiekweken negatief (= bacterie is niet aangetroffen) dan kunt u net als alle andere patiënten de polikliniek bezoeken.

Maatregelen bij opname in het ziekenhuis

U wordt opgenomen en verpleegd op een aparte, geïsoleerde kamer als u tot de eerder genoemde risicogroepen behoort.

Isolatieverpleging

- Medewerkers van het ziekenhuis nemen een aantal inventarisatiekweken bij u af om te bepalen of u daadwerkelijk drager bent van MRSA. Zij dragen aangepaste kleding t.w. een beschermende jas, handschoenen, muts en monddoekje. Na een aantal dagen is de uitslag bekend.
- De deur van uw kamer blijft dicht. U kunt wel gewoon gebruik maken van televisie en telefoon op uw kamer.
- Op de deur van uw kamer hangt een

speciale 'isolatiekaart' met daarop een aantal instructies.

- Medewerkers van het ziekenhuis die op uw kamer komen dragen een beschermende jas, handschoenen, muts en monddoekje. Vóór zij de kamer verlaten, trekken zij deze kleding uit en wassen en desinfecteren hun handen. Eventueel overgedragen bacteriën kunnen op deze manier de kamer niet verlaten en medepatiënten besmetten.
- U mag uitsluitend uw kamer verlaten wanneer dit medisch noodzakelijk is (bijvoorbeeld voor onderzoek). Tijdens transport draagt u aangepaste kleding.
- Als de uitslag van de inventarisatiekweken positief is (= bacterie is wel aangetroffen), bestaat de kans dat u hiervoor wordt behandeld. Uw behandelend arts zal in nauw overleg met de artsmicrobioloog besluiten of en zo ja welke behandeling eventueel noodzakelijk is. De isolatieverpleging blijft van kracht.
- Als de uitslag van de inventarisatiekweken negatief is (= bacterie is niet aangetroffen), kan de isolatieverpleging worden opgeheven in overleg met de artsmicrobioloog.

De isolatiemaatregelen blijven van kracht totdat de uitslag van alle inventarisatie-

kweken negatief is of u met ontslag gaat. Voor patiënten die reeds eerder MRSA positief zijn geweest, gelden andere regels. Bij deze patiënten worden meerdere sessies kweken = controlekweken¹ afgenomen. Het opheffen van isolatieverpleging gaat altijd in overleg met de artsmicrobioloog.

Onderzoek en behandeling

De MRSA besmetting is geen reden om de onderzoeken of behandeling waarvoor u bent opgenomen, niet door te laten gaan. Om organisatorische redenen worden ze vaak wel naar het einde van de dag of van het behandelingsprogramma verschoven. Ook geplande operaties kunnen doorgaan.

Bezoek

Natuurlijk kan een patiënt die in isolatie wordt verpleegd, bezoek ontvangen. Hier is echter wel een aantal regels voor.

- Om besmettingsgevaar te beperken, vragen wij bezoekers eerst eventuele andere bezoeken in het ziekenhuis af te leggen vóór men de MRSA patiënt bezoekt.
- Er mogen niet meer dan twee personen tegelijk op bezoek komen.
- Het bezoek dient zich te melden bij de balie van de betreffende verpleegafdeling. De verpleging informeert het bezoek over de voorschriften die gelden bij isolatieverpleging.

- Héél belangrijk is het wassen en desinfecteren van de handen vóór het bezoek de isolatiekamer verlaat.
- Het bezoek kan uw privé wasgoed mee naar huis nemen in een dichte plastic zak. De was moet thuis direct in de wasmachine worden gedaan. Een temperatuur van 60°C is voldoende om de bacteriën te doden.
- Persoonlijke eigendommen van de patiënt mogen alleen na overleg met de verpleging uit de kamer worden meegenomen en dienen vóór het verlaten van de kamer ontsmet te worden.
- Na het bezoek aan een MRSA patiënt dient het bezoek het ziekenhuis zo snel mogelijk te verlaten. Dit betekent bijvoorbeeld dat het bezoek geen koffie mag gaan drinken in het restaurant.
- Voor kinderen jonger dan 6 jaar en mensen met een verminderde weerstand wordt aangeraden om pas weer op bezoek te komen als de isolatie is opgeheven.

Ontslag

Bij ontslag kan een eventuele behandeling thuis worden voortgezet. Hiervoor krijgt u instructies mee. Als deze nauwkeurig worden opgevolgd, vormt de MRSA bacterie waarschijnlijk geen gevaar voor de omgeving van de patiënt.

Controlebezoek en/of hernieuwde opname

Het kan zijn dat bij uw controlebezoek aan het ziekenhuis en/of hernieuwde opname de isolatiemaatregelen, zoals hierboven omschreven, nog steeds van kracht zijn.

Hiervan is sprake zolang de uitslag van de inventarisatiekweken nog positief is. De isolatiemaatregelen vervallen als de uitslag van alle inventarisatiekweken negatief is.

MRSA onverwacht

Een enkele keer komt het voor dat bij een patiënt onverwacht de MRSA bacterie wordt aangetroffen tijdens een opnameperiode. Als deze situatie zich voordoet, wordt de patiënt onmiddellijk in isolatie verpleegd. Voor patiënten, die bij deze patiënt op dezelfde kamer lagen, gelden dan ook isolatiemaatregelen.

Tijdens de isolatieperiode worden ook bij hen inventarisatiekweken afgenomen.

Indien het om meerdere kamers per afdeling gaat, kan zelfs de gehele afdeling in isolatie gaan. De isolatie wordt opgeheven als blijkt, dat geen verdere besmetting is aangetoond en de situatie weer onder controle is.

Tot slot

De medewerkers van het ziekenhuis realiseren zich, dat bovenstaande maatregelen voor u en uw omgeving ingrijpend zijn. Het is echter de enige methode om een eventuele verspreiding van de MRSA bacterie tegen te gaan.

Voor vragen kunt u te allen tijde terecht bij het verplegend personeel en/of uw behandelend arts. Zij kunnen u ook in contact brengen met de ziekenhuishygiënist voor meer specifieke informatie over dit onderwerp.

¹ Controlekweken

Dit zijn kweken die worden afgenomen, nádat de aanwezigheid van de MRSA bacterie is aangetoond en eventueel behandeling heeft plaatsgevonden. Afname van controlekweken vindt meerdere keren plaats en gebeurt in overleg met de artsmicrobioloog.

² Inventarisatiekweken

Dit zijn kweken om vast te stellen of iemand de MRSA bacterie bij zich draagt. In principe is 1 keer afnemen hiervan voldoende (= 1 sessie).

